

"Dünyada çetin iş devilən bir şey yoxdur. Ən çetin işe də müyyəyen qədər bələd olandan sonra inkişaf etdiyə, məsuliyyətli olduqca uğur gəlir" kimi bir yanaşmaya sahibdir. Ona görə, deyir ki, heç nəyi gözü-müzdə böyütməməliyik. Əslində, karyera yoluna nəzər salanda söz-lərdə deyilənlərin təcrübədə əksini tapdırığını görə bilərik. Müsahibimiz Amerikanın EY (Ernst & Young) şirkətinin Nyu-Yorkda yerləşən baş ofisində biznes strategiyası üzrə baş məsləhətçi kimi çalışan həmyerlimiz Vüsal Kərimovdur.

Qeyd edək ki, V.Kərimov 1983-cü ildə Naxçıvan şəhərində anadan olub. Bakalavr təhsilini Türkiyədə Ankara Universitetində beynəlxalq münasibətlər üzrə alıb. Daha sonra İsveçdə Lund Universitetində magistr pille-sində təhsilini davam etdirib. Sonra ölkəyə qayıdır, 7 il Xarici İşler Nazirliyində çalışıb, konsul kimi fealiyyəti olub. Daha sonra Amerikada Yale Universitetində MBA (Biznes Ad-

- Adətən, xaricdə işləməyə gedənlər karyeralarının ilk illərində bunu edirlər. Amma siz ölkədə müyyəyen qədər işlədikdən sonra bunu edibsiniz. Fərqli iş mühiti-nə düşmək çətin olmadı ki?

- Men XİN-də çalışarken, həm Azərbaycanda fealiyyətim olub, həm də xarici ölkələrde. Qısa müddət Amerika və Avropada, uzun müddət isə Malayziyada olmuşdum. Yeni bir qədər xarici iş mühitiye uyğunlaşma prosesim o vaxt getmişdi. Eyni zamanda Yale Universitetində qazandığım praktiki biliklər mənə çox kömək oldu. Çünkü Amerikada MBA təhsili zamanı tələbələr şirkətlərə daimi təmasda olurlar. Bir-iki heftdən bir müyyəyen şirkətlər-də qısa təcrübələr keçirdik. Bunların hamısı mənə o çətinlikləri əvvəldən bilmək və öhdesindən daha rahat gəlmək üçün şərait yaratdı. Amma təbii ki, EY-də işə başlayandan sonra müyyəyen çətinliklərim oldu. Çünkü biznes mədəniyyəti, insanların iş mühitiində münasibətləri, şirkət atmosferi fərqlidir. Zamanla insan bunları öyrənir. Məsələn, şirkətdə işə yeni başladığım vaxtla indini müqayisə edəndə rəhatlıq cəhətdən çox fəq var. Əsas odur ki, çətinlikləri qəbul edib onlara qarşı mübarizə

baycanlı iş adamlarına, biznes qurmaq istə-yənlərə də köməklik edirsən. O səbəblə ordakı yerli və xarici şirkətlərə əlaqə qurursan. Konsul kimi fealiyyət göstərdiyim müddətdə də digər ənənəvi iqtisadi, biznes sahəsində ölkəməz investisiyaların cəlb olunması işlərinə də paralel olaraq aparırdım.

- Bəzən belə vəzifelərə gedən adamlar-la bağlı "adəmi var" da deyirlər...

- (Gülür) XİN-də işləmek mənim həle məktəb illərindəki arzum idi. Beynəlxalq münasibətlər üzrə təhsili də buna görə almışdım. İsevədə təhsili alandan sonra orada qala bilərdim, amma qayıtdım. Çünkü məqsədim XİN-də çalışmaq idi. İmtahan, müsahibə prosesindən keçərək işə qəbul olundum. Dözdür, müracət həddindən artıq çox olsa da, qəbul edilən az idi. Rəqabət cəhətdən çətin olsa da, qəbul olmağı bacardım. İşlərim çox yaxşı alındı, orda davam etdim. Son 2 ilə konsul olmağımı gelincə, bu, bir az da tələbatdan irələndi. Çünkü sefərlilikdə bu işi görecək onlarla kadr olmur. Müyyəyen qədər kadr olur, onları da ehtiyaca, kimin hansı işi daha yaxşı görə bilməsən görə ayırib seçim edirlər. O səbəbdən belə bir təyinat olmuşdu.

- 10 000-e yaxın.

- Böyük şirkətlərin işə qəbul tələbləri də yüksək olur. İşə düzəlmə prosesiniz necə keçdi?

- Proses çox mürəkkəb idi (Gülür). Amerikada böyük şirkətlərin işçi cəlb etmə proseslərindən biri də universitetlərə olur. Şirkətlər yaxşı universitetlərə gedib oradakı tələbələrlə görüşürlər, müsahibələr edirlər, ələmədən keçirirlər. Sonra artıq işə qəbul müsahibəsi keçirirlər. Məndə də proses belə oldu. Çalışdırığım şirkət MBA təhsili aldırm müddətdə universitetdə seçim edirdi. Qeyd etdiyim proseslərənən sonra mərhələli şəkildə 6 rəsmi müsahibədən keçdim, sonra digər danışçılar oldu və məni işə götürdüler.

Onu da deym ki, indi şirkət tərəfdən o prosesə bir növ özüm rəhbərlik edirəm. Komanda yoldaşlarımla birgə oxuduğum universitetə kampusa gedirəm, tələbələrə görüşürem. Ən yaxşı namizədləri araşdırır müsahibə proseslərinə cəlb edirik. Indi işin bu tərəfindəyəm.

Tələbə olmaq daha çətin idi. İndi bu prosesdən zövq alıram və ən yaxşı namizədləri şirkətə qazandırmağa çalışıram.

- Hiss olunur ki, insanlarla ünsiyyət cə-hətdən də bacarıqlısınız. Bunu özünüzdə inkişaf etdiribsiniz, yoxsa anadangəlmə tə-rəfi dəha çoxdur?

- (Gülür) Anadangəlmə tərəfi de olmamış olmaz, amma mənə, dəha çox inkişaf etdirmişəm. Əvvəlki diplomatiya işimdə, həm də, biznes məktəbində buna dair dərsler götürmüştüm. İşimin də tərkib hissəsi kimi kommunikasiya, insanlarla ünsiyyət, tərəfinə əsas sahələrimden biri olub. Bizim işimizdə bu, vacib qabiliyyətdir. Ona görə, əsasən inkişaf yolu ile olduğunu deyərdim.

- Ailəli bir bay olaraq karyerada irəli getmekdə xanımınızın dəstəyini görürsünüz-müş?

- (Gülür) Həyat yoldaşından çox böyük dəstək görürem. Təbii ki, işimle bağlı birbaşa dəstəyi çox olmur, amma bəzən bəzi məsələlərdə o da kömək edir. Onun dəstəyini hiss etməyim məni daha uğurlu edir.

- Bəs necə bir atasınız?

- Bir qızım ve bir oğlum var. Oğlum yeni doğulub. Buradakı mühitin bir yaxşı cəhəti də odur ki, şəxsi həyatın xüsusi dəyəri var. Ata-sansa, şirkətdə hamı sənə çox hörmət edir, ailənə kifayət qədər vaxt keçirməyin üçün imkan yaradırlar. Şirkətin ailəni dəstəkləmə proqramları çoxdur. İster məzuniyyət baxımdan, ister xüsusi günlər görmək cəhətdən bir çox güzəştləri var, bundan faydalanaraq, övladlarına vaxt ayırmaga çalışıram. Xoşbəxtəm ki, ikı övladım var və belə yaxşı mühitin imkanlarından faydalanaraq, onların qayğısına qala bilirəm.

- Ənənəvi sualımız: uğurun sirri nədir?

- Birinci, məsuliyyətli olmaq, ikinci çalışmaq. Dünyada "çətin iş" deyilən bir şey yoxdur. Ən çetin işe də müyyəyen qədər bələd olduqdan sonra çalışdıqca, məsuliyyətli olmaqca uğur gelir. XİN-de işləməyim mənim üçün bir fürsət idi. Yale kimi dönyanın aparıcı universitetində prestijli proqrama qəbul olmağım, çətin olsa da, alındı. Sonra belə bir şirkətlə işləmek. Yale Universitetində oxusam da, Amerikada rəqabət həddindən artıq çoxdur. Burda işə qəbul olunmaq çox çətin görünürdü, amma bu da oldu. Ona görə, düşünürəm ki, heç nəyi gözümüzə böyütməmeliyik. Müyyəyen qədər plan qurub, o istiqamətdə çalışmalıdır. Onu əldə etdiyə, növbəti planlar qurub onun reallaşmasına cəhd göstərmeliyik.

Aygün Asimqızı

ministrasiyası üzrə Magistr) təhsili alıb.

- MBA təhsili alana qədər başqa sahədə fealiyyət göstəribsiniz. 7 il çalışığınız sektor dəyişməyinizin səbəbi nə idi?

- Men XİN-də müxtəlif sahələrdə işləmisi. Əsas fealiyyət istiqamətim isə iqtisadiyyat, biznes, xarici şirkətlərə çalışmaq idi. Beynəlxalq münasibətlər təhsili almışam, XİN-də işləmişəm, amma həmisi biznesə xüsusi marağım olub. Global dünyada, inkişaf edən ölkələrdə bizneslərin necə təşkil olunması, cəmiyyətləri hansı şəkildə irəli aparması haqqında çox fikirləşirdim. Bu səbəbdən, müyyəyen müddət o sahədə işlədikdən sonra tamamilə biznes sferasına keçmək haqqında düşündüm. Bunun üçün də MBA təhsilinin mənə çox kömək olacağını fikirləşdim. Bu mövzuda XİN-dəki rehberlikdə də məsləhətliyəmdir. Və sonra bu qərəbənən, əgər inkişaf etmiş ölkədə prestijli bir işdə çalışısa bilsəm, həm özüm üçün, həm də ölkəmizin təmsil olunması baxımdan yaxşı olar. İdeya burdan yarandı, MBA-ya müraciət etdim. Yaxşı bir universitetdə bə imkanı qazandıqdan sonra təhsili almaq qərarı verdim. Dövlətimizin də mənə bu prosesdə köməkliy çox olud. Dözdür, indi ölkə xaricində çalışısam da, şirkətin Azərbaycanla əlaqələri, ölkəmizə nə kimi töhfə verməsi mənə daim düşündürür, bu mövzuda hər zaman məsləhətlişmələr aparıram.

- Adətən, rəqabəti sevən adamlar biz-nəse meyilli olurlar. Biznesdə sizin üçün maraqlı olan nədir?

- Dözdür, əvvəla, rəqabəti mühitini sevirəm. O rəqabəti ki, insanın inkişafına getirib çıxarıb. İkinci, Amerikada böyük şirkətlərdə işləyənlərin çox fərqli qabiliyyətləri, yaxşı təc-rübələri olur. Burada biznes sahəsində çalışmaqla iş prosesində həm də o cüri adamlardan çox şey öyrənə bilirsəm. Mən en çox bun-dan yararlanıram. Üçüncüüsü, gördüyüm işin birbaşa təsirini hiss edirəm. Məsləhət verdiyim şirkətlərin fealiyyətində artıq işimizin real olaraq təsirini görürük. İnsanları daha yaxşı məhsullarla, xidmətlərlə tanış edirik. Bütün bunlar mənim üçün həqiqətən çox maraqlıdır.

- Konsul kimi fealiyyətiniz karyeranızın hansı dövrünə düşür? Nə qədər müddət çalışıqdən sonra bu iş size həvalə olundu?

- Malayziyadakı sefirliyimizdə konsul kimi çalışıram. Bu, mənim XİN-de işlədiyim 5-ci ilə təsadüf edib. Son 2 ilde konsul olaraq fealiyyət göstərib. Məlumat üçün qeyd edim ki, hər bir Azərbaycan sefirliyində bir konsul olur. Baş konsullar isə paytaxt xaricindəki digər nümayəndəliklərimizin rəhbərləri olur. Mən Malayziyadakı sefirliyimizdə konsul vəzifəsində olmuşam.

- Konsul işindən danışaq...

- Konsul işi daha çox vətəndaşlarla əlaqəlidir. Mənim əsas işim Azərbaycanın Cənub Şərqi Asiyada yaşayan vətəndaşlarının hər növdən olan problemlərinin həllinə kömək etmək idi. Eyni zamanda, iş elədir ki, orda azə-

- Əger işində irəli getməyə nail olursa, deməli, işə yanaşman çoxluqdan seçilir. İşə necə bir yanaşmanız var?

- Birincisi, professionallik. Adətən, Azərbaycanda insanlar bir az şəxsi həyatla professional həyatı bir-birinə qarışdırırlar. Amma Amerikada professional müddəti çox fərqli də-yərləndirirlər. Bunu yaxşı bacarmaq isə mənə, uğur faktorlarından biridir. İkincisi, məsuliyyət və intizam mənim üçün önemlidir. Çünkü həmisi işe qarşı məsuliyyəti davranmağa, vaxtında yerinə yetirməye çalışıram. İşlərin hənsi formada yığılmışına, həll olunanın qalmasına səbəb olmamağa çalışıram. Üçüncüsü işə yeniliklərə açıq olmaq və özünü həmisi inkişaf etdirməyi deyərdim. Hər rübdə şəxsi və professional inkişaf baxımdan özüme müyyəyen hədəflər qoyuram və onları yerinə yetirməye çalışıram. Hazırda çalışırdığım şirkət bu baxımdan işçilərə əvəzedilməz səratət yaradır.

- Hazırda çalışığınız şirkətdən danışaq...

- EY 19-cu əsrə audit şirkəti olaraq qurulub. Əsasən audit şirkəti olsa da, sonda ikinci xidmet sahəsi kimi vergi istiqamətində fealiyyət göstərib. Son 20 ilde də məsləhət (konsalting) xidmətləri sahəsi də fealiyyətində böyük yer tutur. Mən şirkətin məsləhət xidməti sahəsində çalışıram. Bu şirkət dönyanın 160-dan çox ölkəsində fealiyyət göstərir. Dönya üzrə 270 minden çox eməkdaşı var. Amma ümumilikdə, işçi və biznesin daha geniş olduğunu yer Amerika bazarıdır. Çünkü burda daha böyük şirkətlər xidmət göstərir. Dünyada audit xidməti üzrə 4 böyük şirkətdən biridir. Ancaq konsalting sahəsində də dönyanın ən aparıcı şirkətlərindən.

- Şirkətin baş ofisində nə qədər əməkdaş var?